

Zdenko Samaržija
Milan Ivanović

KOMPENDIJ

UPUTE
AUTORIMA
MONOGRAFIJA
O NACIONALNIM
MANJINAMA
U HRVATSKOJ

PANON

Osijek, 2015.

Zdenko Samaržija

Milan Ivanović

KOMPENDIJ

**UPUTE
AUTORIMA
MONOGRAFIJA
O NACIONALNIM
MANJINAMA
U HRVATSKOJ**

Osijek, 2015.

Kada pišeš o nekoj nacionaonoj manjini u Republici Hrvatskoj odgovori na ova pitanja:

Poglavlje	Sadržaji
O manjinskoj zajednici	<p>Kako oni sebe nazivaju ? Kako ih nazivaju okolni narodi ? Kako ih nazivaju europski narodi, a kako Turci ? Tko su najvažniji istraživači povijesti i svakodnevnice te manjinske zajednice ? Postoji li monografija koja obrađuje njihovu kulturu ? Tko su istraživački baštine te manjinske zajednice ? Jeli UNESCO zaštitio nešto iz nematerijalne kulturne baštine ?</p>
Smještaj i geografske osobitosti	<p>Koje područje nastavaju? Kojem gradu gravitiraju? Kako oni nazivaju taj grad, a kako ga nazivaju drugi narodi? Isto vrijedi i za sela, jezera, rijeke, potoke, izvore... Jeli to ujedno vjersko, obrazovno i kulturno središte te manjinske zajednice ? Jesu li homogeni u naseljima ili disperzirani? Kako su prometno povezani? Jeli to ravničarski kraj, kotlina, brdo, pobrđe, planinski lanac, područje oko rijeke ili jezera? Kako se zovu dominantna brda? Ima li ruda i minerala? Koji putovi prolaze preko njihovog teritorija? Kakva je pošumljenost toga područja?</p>
Demografija	<p>Broj pripadnika (stanovnika) prema popisima stanovništva Broj pripadnika prema stručnim procjenama (iz objavljenih stručnih radova) Prosječna starost prema popisima stanovništva Navedi tradicijska zanimanja. Koje začine najčešće upotrebljavaju? Navedi elemente tradicijske prehrane.</p>

Kada su došli na današnje područje?	Kada su došli na to područje? Tko ih je doveo? Jesu li silom dovedeni? Održavaju li veze s bivšom domovinom?
Prethodne države i okupacioni režimi	Kakav im je bio položaj u prethodnim državama i za prethodnih vladara? Kakav im je bio položaj u okupacionim režimima?
Društveni sustav	Kako je pravno reguliran manjinski položaj (ustavni zakon, više zakona, običaji...) Kakav im je društveni sustav? (patrijarhat, matrijarhat...) Koja su najčešća imena i prezimena? Pripadaju li svi istoj vjerskoj zajednici? Imaju li svoje bogomolje (crkve, džamije...)? Imaju li svoja groblja? Kako tituliraju klerike? Kako su organizirani u političkom smislu? Imaju li samoupravu? Imaju li predstavnika u lokalnoj i/ili regionalnoj upravi i državnoj vlasti? Kakve su veze s matičnom zemljom domovinom? Ima li njihovih sunarodnjaka u susjednim ili udaljenim državama? Kakve su veze sa sunarodnjacima u trećim državama? Imaju li jezičnu autonomiju? Kako se školjuju djeca (osnovno, srednje visoko obrazovanje) Imaju li kulturna društva (folklor, literarne sekcije, muzički sastavi, dramske skupine, slikari...)? Imaju li tradicionalne svečanosti (procesije, smotre, festivali, crkveni godovi...)? Imaju li svoja glasila- novine (dnevničici, mjesecnici i revije); radio stanice, TV stanice, Web portal ili Facebook stranicu)? Imaju li svoje kulturne institucije (knjižnice, galerije, muzeje, zbirke, spomen sobe...)?

	<p>Kakve su društvene veze s ostalim manjinama na području gdje žive (kulturna, društvena i sportska suradnja, dijeli društvene prostorije, zajednički predstavnici u lokalnim i državnim vlastima...)?</p> <p>Kakve su društvene veze s većinskim narodom na području gdje žive (kulturna, društvena i sportska suradnja...)?</p> <p>Imaju li svoja sportska društva i sportska natjecanja?</p>
Spomenička baština	<p>Koji su najvažnije građevine, kulturni i/ili vjerski spomenici tog kraja?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gdje se nalazi građevina-spomenik (u središtu grada/sela, na periferiji naselja, izoliran u šumi, u meandru, na brdu...)? • Kakva je dostupnost (asfaltna cesta, makadamska cesta, teško dostupan)? • Treba li se najaviti? • Plaća li se ulaznica? • Tko ima ključ? • Plaća li se ulaznica? • Jeli moguć individualni/skupni posjet? • Jeli to sakralna/profana gradnja? • Kada je sagrađen objekt? • Jeli oštećen u ratovima, potresima... • Jeli obnovljen? • Ima li freska, slika, kipova, vitraja? • Postoje li legende, mitovi, literarne, kazališne ili filmske obrade...
Osobe	<p>Koje su značajne osobe potekle iz tog naroda?</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pisci,</i> • <i>pjesnici,</i> • <i>slikari,</i> • <i>kipari,</i> • <i>glumci,</i> • <i>režiseri,</i> • <i>scenaristi,</i> • <i>skladatelji,</i> • <i>pjevači,</i> • <i>plesači,</i> • <i>urbanisti,</i> • <i>arhitekti,</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>političari,</i> • <i>filozofi,</i> • <i>javni radnici (prosvjetitelji, predsjednici kulturnih društava i sl.)</i> • <i>povjesničari,</i> • <i>ekonomisti,</i> • <i>biolozi,</i> • <i>kemičari,</i> • <i>klerici</i> • <i>vojskovođe</i> • <i>sportaši, planinari, kolezionari (numizmatičari i sl...)</i> • <i>utemeljitelji zaklada</i> <p>Jesu li djelovali u svom zavičaju ili u nekoj drugoj kulturi?</p> <p>Jesu li održavali veze sa zavičajem?</p> <p>KADA PIŠEŠ O NEKOJ OSOBI ODGOVORI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gdje i kada je rođen/rođena? • Kakvo obrazovanje ima? • Od koga prima ideje? • Od čega živi? (Zaposlenja, putovanja, socijalni status, obitelj...) • Koji su joj glavni događaji u životu? • Kakve tekstove piše? • Na koga utječe? • Gdje, kada kako i zašto umire? Gdje je pokopan/pokopana? • Postoji li spomen ploča i/ili spomen soba, muzej i/ili spomenik
U kakvoj vezi stoje s Hrvatima?	